

Fővárosi Ítéltábla

A határozat száma: 17.Pf.20.311/2023/5.

A felperes:

felperes (felperes címe.)

A felperes képviselője:

Dr. Fazekas Tamás ügyvéd felperesi képviselő címe)

Az alperesek:

I. rendű alperes (I.r. alperes címe) I. rendű

III. rendű alperes (III. rendű alperes címe) III. rendű

IV.r. alperes (IV. rendű alperes címe) IV. rendű

Az alperesek képviselői:

Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda (I. rendű alperesi képviselő címe) az I. rendű alperes képviselője

Balsai Ügyvédi Iroda (III. rendű alperesi képviselő címe) a III. rendű alperes képviselője

Drabos Ügyvédi Iroda (IV. rendű alperesi képviselő címe) a IV. rendű alperes képviselője

A per tárgya:

személyiségi jog megsértése

Az elsőfokú bíróság:

Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

31.P.20.404/2023/5/II.

A fellebbezést benyújtó fél:

I. rendű alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy a jelen ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül fizessen meg 88.000 (nyolcvannyolcezer) forint fellebbezési illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A fellebbezés elbírálása szempontjából lényeges tényállás szerint az alperesek üzemeltetésében álló internetes hírportálokon 2020. október 6-án és 7-én több írás is megjelent az településhivatal honlapján közzétett tájékoztatással összefüggésben, miszerint elkötelezték abban, hogy a gyermekbántalmazásos eseteket övező hallgatást megtöriék, szakértői segítséget nyújtsanak. Ezért hoztak létre a felperes munkatársai segítségével egy web-oldalt, amelyen azokat a terveket és programokat mutatják be, amelyek segítségével átláthatóbb lesz az intézmények működése, az irányelvek elérhetők mindenki számára.

[2] Az I. rendű alperes a portál2on 2020. október 6-án „cikk címe1” címmel, a portál3 oldalon 2020. október 7-én megjelentetett „cikk címe2” címmel számolt be a közleményről. Az elsőrendű alperes jogelődje által üzemeltetett portál4 internetes hírportálon 2020. október 7-én az írás címe” címmel jelent meg ezzel összefüggő írás.

[3] A III. rendű alperes a portál1 internetes oldalon 2020. október 6-án az „cikk címe5” című, a IV. rendű alperes a portál5 internetes portálon 2020. október 6-án „cikk címe” című cikkben számolt be a hírről.

[4] A felperes által kezdeményezett eljárásokban a bíróságok sajtó-helyreigazításra kötelezték az alperesek által üzemeltetett hírportálok szerkesztőségét. A tartalmilag azonos megállapítások szerint az írásokban valótlanul állították, illetve híresztelték, hogy településen szervezet propagandát bújtattak a gyermekvédelmi programba, továbbá azt, hogy a felperesi szervezet a szervezet szervezettel együtt a vidéki iskolákban terjeszkedik.

[5] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát megsértette az I. rendű alperes a portál2 internetes oldalon 2020. október 6-án a „cikk címe1” című cikkben azon valótlan állítással, hogy a szervezet szervezettel együtt a vidéki iskolákban terjeszkedik, továbbá azt, miszerint közlés szövege.

[6] Azzal, hogy a portál3 internetes portálon a 2020. október 7-én megjelentetett „cikk címe2” című cikkben valótlanul híresztelte a felperesről, hogy az hivatal azzal, hogy

felperessel közösen valósítja meg a gyermekvédelmi programot, gyermekvédelmi programba bújttatta az szervezetlpropagandát.

[7] A jogelődje által üzemeltetett portál4 internetes oldalon azzal, hogy a 2020. október 7-én az írás címe” című cikkben valótlanul híresztelte a felperesről, hogy a felperes gyermekvédelmi tevékenységbe bújttatta az szervezetlpropagandát.

[8] A III. rendű alperes megsértette a jóhírnévhez fűződő jogát azzal, hogy a portál1 internetes oldalon 2020. október 6-án az „cikk címe5” című cikkben valótlanul híresztelte felperesről, hogy bevonásával az települési óvodákban szervezetlpropaganda valósul meg és a szervezet szervezettel együtt vidéki iskolákban terjeszkedik.

[9] A IV. rendű alperes azzal sértette meg a jóhírnévhez fűződő jogát, hogy a portál5 internetes portálon 2020 október 6-án „cikk címe” című cikkben valótlanul híresztelte a felperesről, hogy melegpropagandát indít az települési óvodákban, és gyermekvédelmi programba bújttatott szervezetllobbtevékenységet végez, valamint azt is, hogy a szervezet szervezettel együtt vidéki iskolákban terjeszkedik.

[10] Elégtétel adásaként alpereseket a jogsértésért bocsánatot kérő közlemény közzétételére kérte kötelezni, amit I. rendű alperes esetében a főoldalon kért elhelyezni, illetve a jogelődje által kiadott portál4-n megjelent cikk esetében és III-IV. rendű alperesek esetében az internetes portál főoldalán történő elhelyezés mellett az eredeti cikkek címe alatt is kérte megjeleníteni.

[11] Kérte, a bíróság kötelezze az alpereseket arra is, hogy a sérelmezett közléseket eredeti cikkekből töröljék is, továbbá az I. rendű alperest összesen 1.100.000 forint, a III. rendű alperest 300.000, a IV. rendű alperest 350.000 forint sérelemdíj megfizetésére is kérte kötelezni.

[12] Igénye jogalapja tekintetében a sajtó-helyreigazítási perekben született döntésekre és arra hivatkozott, hogy jogvédő társadalmi szervezetként tevékenységének legfontosabb alapja a hitelesség. A sérelmezett közlések miatt széles körben ismert és elismert tevékenysége alapvetően ellehetetlenült, azok aláásták a hitelességét, a tevékenységébe vetett bizalmat. Az olyan valótlan állítás, mely szerint a gyermekek számára bármilyen bújttatott propagandát folytat, kifejezetten ellentétes a gyermekek érdekét mindenekfelett tartó munkájával és az általa vallott elvekkel.

[13] Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

[14] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az I. rendű alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a

-portál2 internetes oldalon 2020. október 6. napján a „cikk címe1” című cikkben valótlanul állította felperesről, hogy a szervezet szervezettel együtt a vidéki iskolákban terjeszkedik, valótlanul állította, hogy közlés szövege;

- a portál3 internetes portálon 2020. október 7. napján megjelentetett „cikk címe2” című cikkben valótlanul híresztelte felperesről, hogy az hivatal azzal, hogy a felperessel közösen valósítja meg a gyermekvédelmi programot, az szervezetlpropagandát gyermekvédelmi programba bújttatta;

- az portál4 internetes oldalon 2020. október 7. napján az írás címe” című cikkben valótlanul híresztelte felperesről, hogy gyermekvédelmi tevékenységbe bújttatta az szervezetlpropagandát.

Kötelezte az I. rendű alperest, hogy 5 napon belül tegye közzé az eredeti cikkek címével azonos betűméretben és betűtípussal 24 órán keresztül önálló közleményként a portál2 internetes portál főoldalán: „Megsértettük a felperes jóhírnevét azzal, hogy a 2020. október 6-ai „cikk címe1” című cikkben valótlanúságokat állítottunk róla, a jogsértésért elnézést kérünk.”

A portál3 fő oldalán: „Megsértettük a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a 2020. október 7-ei „cikk címe2” című cikkben valótlanúságot híreszteltünk róla, a jogsértésért elnézést kérünk.”

Az portál4 internetes portál főoldalán: „Megsértettük a felperes jóhírnevét azzal, hogy a 2020. október 7-ei „településen már az óvodákban érzékenyít egy szervezetl szervezet” című cikkben valótlanúságot híreszteltünk róla, a jogsértésért elnézést kérünk.”

[15] Kötelezte továbbá, hogy helyezze el fenti eredeti cikkek címe alatt - a cikk címével azonos betűméretben és betűtípussal - mindaddig, amíg a cikk elérhető, de legalább 30 napig az alábbi közleményt: „A cikkben megsértettük a felperes jóhírnevét azzal, hogy valótlanúságot híreszteltünk róla, a jogsértésért elnézést kérünk,,

[16] Kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg felperes javára 15 nap alatt 1.100.000 forint sérelemdíjat és 300.000 forint + áfa perköltséget, és felhívta, hogy fizessen be 66.150 forint illetéket az állam javára az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára a határozat jogerőre emelkedését követő hatvanadik napig.

[17] Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy III. rendű alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a portál1 internetes oldalon 2020. október 6. napján az „cikk címe5” című cikkben valótlanul híresztelte felperesről, hogy az települési óvodákban szervezettelpropaganda valósul meg azáltal, hogy a felperes bevonásával valósul meg a gyermekvédelmi program, valamint valótlanul híresztelte, hogy felperes a szervezet szervezettel együtt vidéki iskolákban terjeszkedik.

[18] Kötelezte a III. rendű alperest, hogy 5 napon belül tegye közzé a portál1 internetes portál főoldalán 24 órán keresztül - az eredeti cikk címével azonos betűmérettel, betűtípussal önálló közleményként az alábbiakat: „Megsértettük a felperes jóhírnevét azzal, hogy a 2020. október 6-ai cikk címe5 című cikkünkben valótlanúságot híreszteltünk róla, a jogsértésért elnézést kérünk.”

[19] Kötelezte továbbá, hogy helyezze el 5 napon belül a portál1 eredeti cikkének címe alatt - a cikk címével azonos betűméretben és betűtípussal - mindaddig amíg a cikk elérhető, de legalább 30 napig az alábbi közleményt: „A cikkben megsértettük a felperes jóhírnevét azzal, hogy róla valótlanúságot híreszteltünk, a jogsértését elnézést kérünk,,

[20] Kötelezte a III. rendű alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt felperes javára 300.000 forint sérelemdíjat, valamint 66.300 forint + áfa perköltséget, és felhívta, hogy fizessen be 17.850 forint eljárási illetéket az állam javára az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára a határozat jogerőre emelkedését követő hatvanadik napig.

[21] Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a IV. rendűalperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a portál5 internetes portálon 2020. október 6. napján „cikk címe” című cikkben valótlanul híresztelte felperesről, hogy melegpropagandát indít az települési óvodákban, valótlanul híresztelte, hogy felperes gyermekvédelmi programba bűjtatott szervezettellobbitevékenységet végez, valótlanul híresztelte, hogy felperes a szervezet szervezettel együtt vidéki iskolákban terjeszkedik.

[22] Kötelezte a IV. rendű alperest, hogy 5 napon belül tegye közzé a portál5 internetes portál főoldalán – az eredeti cikk címével azonos betűméretben és betűtípussal – 24

órán keresztül önálló közleményként: „Megsértettük a felperes jóhírnevét azzal, hogy a 2020. október 6-ai „cikk címe című cikkben valótlanúságot híreszteltünk róla, a jogsértésért elnézést kérünk.”

[23] Kötelezte a IV. rendű alperest helyezze el az eredeti cikk címe alatt - a cikk címével azonos betűméretben és betűtípussal - mindaddig, amíg a cikk elérhető, de legalább 30 napig az alábbiakat: „A cikkben megsértettük a felperes jóhírnevét azzal, hogy róla valótlanúságot híreszteltünk, a jogsértését elnézést kérünk.,,

[24] Kötelezte a IV. rendű alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt felperes javára 350.000 forint sérelemdíjat, valamint 78.000 forint + áfa perköltséget, és felhívta, hogy fizessen be 21.000 forint illetéket az állam javára, az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára a határozat jogerőre emelkedését követő hatvanadik napig.

[25] Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Indokolásában ismertette az Alaptörvény IX. cikk 2. bekezdését, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (1) bekezdését és a 10. §-át, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. §-át és (2) bekezdését, a 2:43. § d) pontját, a 2:45. § (2) bekezdését, a 2:51. § (1) bekezdése a)-c) pontjait, a 2:52. §-át. Tekintettel volt döntése meghozatala során az Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) számú és 13/2014. (IV. 18.) számú határozatainak megállapításaira, a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma személyiségi jogi perekben is alkalmazandó PK. 12. számú állásfoglalásában írtakra.

[26] Mindezek figyelembevételével rögzítette azt is, hogy a felperes a közéleti tevékenységére tekintettel közéleti szereplő, ezért a Ptk. 2:44. § alapján nagyobb a tūrésı kötelezettsége, ennek körében a személyét vagy a tevékenységét illető élesebb negatív véleményt, kritikát is tūrni köteles. Az alperesek ugyanakkor a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása körében a felperes tevékenységét kritikával illethetik, e körben a felperes személyiségi jogai a szükséges és arányos mértékben korlátozhatók.

[27] A felperes azonban azt közéleti szereplőként sem köteles tūrni, hogy a személyét érintő valótlan tartalmú állítás jelenjen meg. Az ilyen közléseket a véleménynyilvánítás szabadsága már csak abban az esetben védi, ha annak közlője nem tudott a közlés valótlanúságáról, és a foglalkozása által megkívánt körültekintést sem mulasztotta el. A közérdekű témában megnyilatkozó alperesek esetében ugyanis jogos elvárás, hogy a közlésüket megelőzően annak tartalmáról, a körülményekről tájékozódjanak, amire jelen esetben az objektív lehetőségük megvolt.

[28] A sajtó-helyreigazítási eljárásokban született döntésekre is figyelemmel azt állapította meg, hogy a sérelmezett közlések tényállítások, az alperesek azok valóságát – tekintettel azon jogi álláspontjukra is, hogy a közlések valós alaptól levont következtetések, illetve nem sértők – nem bizonyították. Vagy szándékosan állítottak valótlan vagy legalábbis elmulasztották a tőlük elvárható kellő gondosságot, ezért a felróhatóságuk egyértelműen megállapítható.

[29] A sérelmezett közlések az I. rendű alperestől származnak a III. és IV. rendű alperes azokat úgy vette át, hogy tartalmuk valóságáról, a felperes tényleges tevékenységéről, annak lényegéről meggyőződtek volna. Bár erre valamennyi alperesnek lehetősége volt mégsem tájékozódtak a felperesi alapítvány tevékenységéről, programjai lényegéről, nem győződtek meg az önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás konkrét tartalmáról.

[30] Alaptalannak ítélte az I. rendű alperes azon védekezését, hogy a második sérelmezett közlés nem a felperesre vonatkozik, ez esetben ugyanis a felperes sajtóhelyreigazítást sem igényelhetett volna. Ez okból alaptalannak ítélte az alperesek

védekezését a közlések vélemény jellege tekintetében is. A felperes nem közéleti tevékenységet folytató politikus, ezért esetében a IV/3954/2021. számú és a 36/1994. (VI. 24.) számú AB határozat megállapításait nem lehet kiterjesztően értelmezni.

[31] Megítélése szerint a sérelmezett közlések amellett, hogy valótlanok, sértők is, mert a gyermekjogvédő felperesi szervezet számára kifejezetten sértő és különösen jelentős sérelmet okoz, ha a tényleges tevékenységével éppen ellentétesen és valótlanul azt állítják róla, hogy iskolákban terjeszkedik a szervezet szervezettel együtt, vagy gyermekvédelembé bűjtatott szervezetl propagandát folytat.

[32] Együttműködhet más jogvédő szervezetekkel, társadalmi csoportokkal, pl. a melegek vagy az szervezetl közösséghez tartozó személyek jogait védő más civil szervezetekkel is. Önmagában ettől azonban nem lesz sem meleg propagandát, sem szervezetl propagandát folytató vagy azt terjesztő szervezet, a tevékenysége kifejezetten a gyermekek jogainak védelmét célozza, amivel összeegyeztethetetlen bármilyen propaganda, vagy az iskolákban való terjeszkedés.

[33] Az alperesek valótlan közlései alkalmasak voltak arra, hogy a felperes jogvédő tevékenységét tisztességét, hitelességét az olvasókban megkérdőjelezzék, alkalmasak voltak a felperesről kialakult kép, a közmegítélésének hátrányos befolyásolására, ezért egyértelműen sértők.

[34] A felperesnek a perbeli közlések miatt őt ért konkrét hátrányt szükségtelen igazolnia, mert amennyiben a sérelmezett, valótlan tartalmú közlés alkalmas az érintett megítélésének hátrányos befolyásolására, nem szükséges, hogy a hátrány ténylegesen bekövetkezzen. A hírnévrontás megvalósulásához nincs szükség arra, hogy a sértett társadalmi megítélésének negatív irányú változása, a hátrányos eredmény ténylegesen bekövetkezzen, elegendő, ha a hírnévrontó valótlan közlés erre objektíve alkalmas.

[35] A perbeli esetben azonban felperest ért hátrányos változás bekövetkezett, amire az alperesek által nem vitatott tényelődást tett, például intézmények az együttműködést megszüntették vele, számos negatív kommentet, bejegyzést kapott a közösségi portál oldalán, és a gyermekjogi követ programjában résztvevő gyermekeket is hátrány érte, mivel alperesek valótlan közlését általánosságban valósnak fogadták el.

[36] A rendelkező rész szerint megállapított jogsértések miatti elégtételként az elsőfokú bíróság megítélése szerint a sérelmezett közlésekkel azonos nyilvánosságot biztosít az a kötelezés, hogy tegyenek közzé az internetes portáljuk főoldalán a jogsértés tényéről, és annak mibenlétéről tájékoztatást adó, egyben a jogsértésért elnézést kérő közleményt, és tegyenek közzé az eredeti cikkek címe alatt is a jogsértés tényéről tájékoztatást adó közleményt, mindaddig amíg a cikk elérhető, de legalább 30 napig.

[37] Az alpereseket védekezésükkal ellentétben nem megbánásra, hanem elégtétel adásaként a jogsértés nyilvánoságra hozatalára és a jogsértésért való nyilvános megkövetésre, elnézés kérésre kötelezte.

[38] A helyreigazító közlemények közzététele önmagában a jogsértésnek nem elégséges kompenzációja, mert annak célja más.

[39] A sérelmes közlések törlésére vonatkozó keresetet, mint szükségtelen elutasította.

[40] A sérelemdíj iránti igényt alaposnak ítélte. E tekintetben a jogsértés súlyára, az I. rendű alperes esetében annak szándékos magatartására, és több sajtótermékben való közlésére, a további alperesek esetében pedig a szándékos vagy kirívóan gondatlan eljárásra, a felróhatóság jelentős mértékére, a jogsértésnek a felperesre gyakorolt hatására, az eset fentebb említett összes körülményeire volt tekintettel. Figyelembe vette a Fővárosi Ítéltábla

Polgári Kollégiumának 1/2013. (VI. 17.) számú határozatával elfogadott kollégiumi véleménye 7. pontjában foglaltakat is.

[41] Utalt a sérelemdíj reparációs és szankciós jellegére is. Arra, hogy az ezen szempontok alapján meghatározott sérelemdíjak megfelelő kompenzációt, anyagi ellentételezést nyújtanak a felperes számára és egyben alkalmasak az alperesek által okozott immateriális sérelem, hátrány ellentételezésének biztosítására, az alperesek felé megfelelően szankcionálják a jogsértést, és megfelelő visszatartó erővel bírnak számukra.

[42] A felperes túlnyomó pernyertességére tekintettel határozott az egyes alperesek perköltség viseléséről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 81. és 83. §-a, az ügyvédi munkadíj mértékéről a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (IM rendelet1.) 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

[43] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán előzetesen meg nem fizetett kereseti illeték megfizetéséről a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet (IM rendelet2.) 2. és 3. § alapján határozott.

[44] Az I. rendű alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte.

[45] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés c) és d) pontjaira alapította. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet sérti a Ptk. 2:43. § d) pontjában és a Ptk. 2:45. § (2) bekezdésében foglaltakat, mivel elsődlegesen nem áll fenn a törvényi tényállás azon eleme, hogy a sérelmezett közlések objektíve sértőek lennének, másodlagosan pedig a második közlés nem állítás, hanem egy értékítélet, amely rendelkezik a szükséges ténybeli alappal.

[46] Utalt arra, hogy a sérelmezett közlések miatt korábban helyreigazítást tett közzé, amely megfelelő elégtétellel szolgált, ezért az alperes javára megítélt objektív jogkövetkezmény és sérelemdíj egyaránt alaptalan.

[47] Az elsőfokú bíróság által közzétenni rendelt szövegben "a jogsértését elnézést kérünk" szövegrész ellentétes a bírói gyakorlattal, az alperes csupán sajnálkozása kifejezésére kötelezhető, mert az elnézés kérés, azonos a bocsánat kéréssel, amely megbánást feltételez, az alperes azonban megbánásra nem kötelezhető.

[48] Kifejtette, hogy a sérelemdíj rendkívül eltúlzott, sérti a Ptk. 2:52. § (3) bekezdését, nem áll arányban a felperest ért sérelemmel, az alperes felróhatóságával és a bírói gyakorlat szerint hasonló esetekben megítélt marasztalási összegeket is eltúlzott módon meghaladja.

[49] A felperes a jogsértésből eredő köztudomású hátrányokon túl további hátrányok bekövetkeztére nem hivatkozott, ilyen hátrányokat nem bizonyított, így a bírói gyakorlat szerint a sérelemdíj mértékét a jogsértésből eredő köztudomású, az általános élettapasztalatok alapján bekövetkező hátrányok alapján kell meghatározni. A rendelkezésre álló adatokból nem vonható le olyan következtetés, amely szerint felperes az elsőfokú bíróság által megítélt sérelemdíjra lenne jogosult.

[50] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[51] Arra hivatkozott, hogy a sérelmezett állítások egyértelműen sértők, mert a felperes semmilyen propagandát nem folytat, sem nyíltan, sem burkoltan, sem szervezetl, sem heteroszexuális, sem melegjogi, sem homofób, sem konzervatív, sem liberális, sem baloldali, sem jobboldali ideológiákat nem közvetít gyermekek számára. Nyilvánosan is elérhető szakmai anyagai, mértéktartóan apolitikus megnyilvánulásai és alapító okirata kizárólag szakmai, tudományos eredményeken alapuló, gyermekjogi, a gyermekek mindenk felett álló érdekét maximálisan tiszteletben tartó, fejlettségüknek megfelelő, társadalmilag hasznos munkát végez. A tényállítások valótlanságát és tényállítás mivoltát a már csatolt jogerős ítéletekben bíróságok megítélték, azok nem minősíthetők – szemben alperesi állásponttal – megfelelő ténybeli alappal bíró értékítéletnek.

[52] A sajtóperekben született ítéletek esetében inkább a nyilvánosság megfelelő tájékoztatásán van a hangsúly, ez pedig nem azonos funkció a személyiségi jogi perekével. A polgári perrendtartás értelmében csak jelen performában biztosítja a magyar jog a sértett személyiségi jog teljes polgári jogi reparációját.

[53] Az okozott joghátrányt a felperes törvényes képviselője igazolta.

[54] A bocsánatkéréshez nincs szükség megbánásra, a bocsánatkérés, mint az elégtétel alapvető eszköze, nem tehető függővé attól, hogy az mennyire találkozik a jogsértő belső meggyőződésével. A jóhírnév nyilvános megsértésével a nyilvános bocsánatkérés egyenértékű csak. Nem indokolt e körben a különbség a jogsértő magánszemélyek és jogi személyek között.

[55] A megítélt sérelemdíj nem eltúlzott a magyar média-piacvezető alperessel szemben, akinek a cégnyilvántartás szerint törzstőkéje is egymilliárd forint, de forgalma a beszámolója alapján 59 milliárd forint, nyeresége 5 milliárd forint.

[56] A fellebbezés alaptalan.

[57] Az elsőfokú ítéletnek a III. és IV. rendű alperes érintő és a keresetet részben elutasító rendelkezése fellebbezés hiányában a Pp. 358. § 5) bekezdése alapján jogerőre emelkedett, ezért ezeket a felülbírálat nem érintette.

[58] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével egyetértett, indokait túlnyomó részben osztja.

[59] A fellebbezésben foglaltara tekintettel az ítéltábla azt hangsúlyozza, hogy az alperes a sérelmezett közlések sértő jellegét, a másodikként sérelmezett közlés – „közlés szövege” – tényállítás jellegét is vitatta, azonban egyik kérdéskör tekintetében sem fejtette ki fellebbezése indokait. Az elsőfokú eljárás során elterjesztett ellenkérelmében e két kérdéskörben alapvetően arra hivatkozott, hogy a felperes korábban és jelenleg is folytat szervezetlpropagandának nevezhető tevékenységet, ezen célkitűzéseitől nem lehet elvonatkoztatni ténykedését a gyermekvédelmi program esetében sem.

[60] A másodfokú bíróság azt emeli ki, hogy a sérelmezett közléseket nem önmagukban, a szövegkörnyezetből kiragadva, hanem a teljes írás kontextusában szükséges értelmezni. (PK. 12. számú állásfoglalás) A perbeli esetben az I. rendű alperes írásában az hIvatal gyermekvédelmi programjában a felperesi alapítvány részvételét tartotta közérdeklődésre figyelemre méltónak, mégpedig azért, mert úgy értékelte, hogy szervezetl tevékenységet, propagandát folytat. Önmagában azonban az, hogy egy szervezet többirányú tevékenységet végez nem jelenti azt – minden egyéb konkrétum megjelölése nélkül –, hogy minden tevékenysége során minden célkitűzését érvényesíti. A felperes tevékenysége többirányú, annak hangsúlyos eleme a gyermekvédelem, amely körben az önkormányzati program megvalósításában nyújt szakmai támogatást. Az alperes nem feltételezésként fogalmazta meg közlését, a cikkben nem annak a félelmének adott hangot, hogy a felperesi szervezet tevékenysége nyomán a cikk szerzője által elítélendőnek minősülő szellemiség kerül az óvodákba, hanem ennek megvalósulását állította. Arra sem mutatott rá – sem a cikkben, sem perbeli védekezésében – hogy az önkormányzat nevezett programjának mely elemei utalnak szervezetl propagandára. Mindebből következően közlése egyértelműen tényállítás, mely valótlan.

[61] Ezt a kérdéskört a személyiségi jogi perekben – függetlenül a sajtó-helyreigazítási perekben született döntésektől – vizsgálni szükséges. A sajtó-helyreigazítás tárgyában hozott jogerős ítélet ugyanis nem képez ítélt dolgot a személyiségvédelmi per szempontjából, mert bár azonos ténybeli alapból származik, de más jogi alapon történik az érvényesítése.

[62] A Ptk. 2:45. § (2) bekezdése alapján a jóhírnevet az a valótlan közlés sérti, amely alkalmas arra, hogy az érintett társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja, azaz sértő.

[63] A felperes azt alappal nem sérelmezheti, hogy szervezetl propagandát folytató szervezetként említik. Ez a tevékenység ugyanis önmagában nem minősíthető sértőnek abban az esetben, ha a szervezet programjaiban található olyan elemek, amelyek a közfelfogás szerint szervezetl értékrendszerhez tartoznak, ezen élethelyzetben lévő embereknek, vagy róluk nyújtanak tájékoztatást nagyobb közösség számára. A propaganda szó pedig önmagában értéksemleges, az eszméknek, tanoknak, nézeteknek, politikai elméleteknek szóban v. írásban, ill. más módon (rádió, film stb. útján) való céltudatos, tervszerű hirdetését, megismertetését és terjesztését, népszerűsítését jelenti. Valakinek vagy valaminek az emberekkel való elfogadtatása, megkedveltetése tervszerű népszerűsítéssel (ARCANUM a magyar nyelv értelmező kéziszótára).

[64] Az I. rendű alperes azonban nem pusztán azt állította, hogy a felperes szervezetl propagandát folytat, hanem azt, hogy ezt bújtatott formában, egy óvodai, a gyermekek védelmét célzó programba rejtve teszi. Ez olyan alattomos, a közvélemény megtévesztését célzó tevékenység állítása, ami egyértelműen alkalmas az ezzel vádolt személy megítélésének hátrányos megváltoztatására, azaz sértő.

[65] Hasonló okból sértő a vidéki iskolákban való terjeszkedésre utaló közlés is. Ez sem önmagában, hanem a szűkebb és tágabb szövegkörnyezetre tekintettel értelmezendő.

[66] Az elsőfokú bíróság ezért helyesen állapította meg, hogy az I. rendű alperes a felperes jóhírnevét sértő közléseket tett a keresettel érintett írásaiban.

[67] Alaptalan a fellebbezés az igényelt jogkövetkezmények tekintetében is. A Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c) pontja szerint akit személyiségi jogában megsértenek, a jogsértés ténye alapján – az elévülési időn belül – az eset körülményeihez képest követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapításán túlmenően azt is, hogy a jogsértő adjon megfelelő elégtételt, és ennek biztosítson saját költségén megfelelő nyilvánosságot.

[68] Az I. rendű alperes által hivatkozott helyreigazítások a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés c) pontja szerinti jogkövetkezmény alkalmazását nem zárják ki, mert az Smtv. alapján közzétett helyreigazítással a Ptk. szerinti elégtételadás nem helyettesíthető. Az mindössze a szubjektív szankció alkalmazása során figyelembe vehető szempont, az okozott nem vagyoni sérelem enyhítéseként. A perbeli esetben azonban az I. rendű alperes nem önként tett közzé helyreigazítást, ezért erre alappal nem hivatkozhat.

[69] Ezen túlmenően a sajtó-helyreigazítás jogintézményének kettős célja csak részben szolgálja az érintett személy sérelmének kompenzációját, hiszen annak hangsúlyos célja a közvélemény valósághű tájékoztatása is. A Ptk. szabályai szerinti elégtételadás ugyanakkor a sérelmet szenvedett személy erkölcsi jóvátételét szolgálja, az nem csak a valós tényekről szóló információt tartalmazza, hanem a jogsértés tényét tudatosítja azzal a körrel, amely a valótlan információt is megismerhette, egyben erkölcsi kompenzációt is jelent.

[70] A perbeli esetben a jogsértésre internetes sajtótermékekben megjelent közlésekkel került sor, az elsőfokú bíróság ezen platformok sajátosságaira figyelemmel rendelkezett az elégtételadás módjáról.

[71] Alaptalan az alperes azon érvelése is, hogy jogi személy elnézéstérésre nem kötelezhető. Elégtétel adás során a jogsértőt arra kötelezi a bíróság, hogy ismerje el cselekményének jogsértő voltát, és egyben juttassa kifejezésre megbánását, kövesse meg a sértettet. A másodfokú bíróság megítélése szerint – figyelemmel a kialakult bírói gyakorlatra is – a sajtóban megjelent közlések esetében az adott tartalom szolgáltatója nem személyes érzelmeit, erkölcsi megbánását fejezi ki ezen keresztül. Ebben az esetben a bocsánat vagy elnézéstérés kéréssel a jogi személy a jogában sértett személy felé a sérelem okozásában való közreműködését, felelősségét ismeri el. Nincs ezért olyan objektív akadály, ami – az érintett kérelme esetében – ezen elégtétel mellőzését indokolná figyelemmel arra is, hogy természetes személy esetében sem a jogsértő személyes, érzelmi meggyőződése fejeződik ki a bíróság által elrendelt bocsánatkérés során.

[72] A sérelemdíj körében az I. rendű alperes annak eltúlzott mértékére hivatkozott, de annak megváltoztatása (leszállítása) iránt a Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontja szerint fellebbezési kérelmet nem terjesztett elő, ezért a másodfokú bíróság csak azt vizsgálhatta, hogy az elsőfokú bíróság alappal kötelezte-e az I. rendű alperest sérelemdíj megfizetésére.

[73] A Ptk. 2:52. § (1) bekezdése alapján akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért. A (2) bekezdés szerint a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire – különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára – a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni, azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges.

[74] A felperes részletes tényelőadást tett arra vonatkozóan, hogy miben jelentkezett az I. rendű alperes magatartásával összefüggésben a nem vagyoni sérelme (31.P.20.795/2022/18. számú jegyzőkönyv). Ezen perfelvételi nyilatkozatát az I. rendű alperes nem tette vitássá, ezért azt az elsőfokú bíróság a Pp. 203. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel a 266. § (1) bekezdése alapján bizonyítás nélkül valónak fogadhatta el. Ebből következően a sérelemdíj összegének meghatározása során nem csak az általános életpasztalatra, hanem a konkrét sérelmek bekövetkeztére is figyelemmel kellett lenni. Az elsőfokú bíróság ezért valamennyi körülményt helytállóan értékelte a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésben foglalt szempontok szerint, döntésének felülmérlegelése nem volt indokolt.

[75] Mindezek szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[76] A másodfokú eljárás során a felperes perköltségét a Pp. 81. § (1) és (2) bekezdésének megfelelően nem számította fel. Fellebbezési ellenkérelmében e körben a IM rendelet1.-re hivatkozott csupán, azonban nem jelölte meg, hogy az abban foglalt lehetőségek közül melyik alkalmazását kéri. Az elsőfokú eljárás során megbízási szerződést csatolt, amire a másodfokú eljárás során nem utalt vissza, ezért munkadíja az IM rendelet1. 3. § (2) és (5) bekezdése alapján sem volt megállapítható.

[77] Az I. rendű alperest a le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére a másodfokú bíróság a Pp. 364. § utaló rendelkezése folytán a Pp. 83. § (1) bekezdésére figyelemmel a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján kötelezte.

[78] Az ítéltábla tájékoztatja az I. rendű alperest, hogy az eljárási illeték az Itv. 78.§ (4) bekezdése alapján a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [IM rendelet2. 3.§ (2) bekezdés e) pontja].

Budapest, 2023. október 19.

Dr. Gyuris Judit s. k.	Dr. Kovaliczky Ágota s. k.	Dr. Kollár Zoltán s. k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró